

گفت وگوبا مسئول طرح مطالعاتی آثار استاد مطهری درباره سبک زندگی شهید مطهری

شهید مطهری هیچ چیزی را مقدم بر

نهاد خانواده نمی دانستند

مجید حسین زاده | روزنامه نگار

دکتر سید صالح هاشمی گلیپایگانی از سال ۱۳۷۸ مسئولیت تهیه «طرح مطالعاتی آثار استاد شهید مطهری» را به عهده گرفته و هم اکنون نیز مسئول طرح «بینش مطهر» در سراسر کشور است. دکتر هاشمی در پاسخ به این سوال که شهید مطهری چقدر به نقش خانواده در سبک زندگی عملی و کتاب هایشان اهمیت می دادند، می گوید: «آن چه که مشخص است، شهید مطهری به چیزی که نوشته و گفته، عامل بوده است. به طور مثال ایشان به همین مسئله خانواده بارویکرد حقوق زن و مرد ورود کرده اند. با توجه به مبانی که از خانواده داشتند، نه صرفا به عنوان مباحث روان شناسی بلکه با مبانی که پایه جامعه را خانواده می دانستند، اهتمام خاصی در بحث خانواده داشتند. در اصالت خانواده، یک قانون، ایده و سبک داشتند که پایه و هسته اولیه شکل دهنده یک جامعه، خانواده است. به نظر می رسد ایشان هیچ چیزی را مقدم بر این نمی گذاشتند که باعث لطمه زدن به هسته اولیه جامعه شود.»

توجهات ایشان به خانواده ز یاد بود

وی در پاسخ به این سوال که شهید مطهری با آن همه مشغله مطالعاتی و کاری که داشتند، چقدر از وقت شان را در کنار خانواده می گذراندند، می گوید: «ایشان مباحث علمی و نوشتاری را اغلب در خانه و نزدیک به خانواده داشتند. چیزی که ما از ایشان به دست می آوریم، سفارش ها، وقت گذاشتن ها، درس ها و توجهاتی است که به خانواده داشتند و نه تنها خودشان بلکه دیگران را به آن توصیه می کردند.»

کتاب تربیت و رشد را حتما بخوانید

توصیه دکتر هاشمی به جوانان و خانواده هایی که می خواهند بیشتر با کتاب های شهید مطهری آشنا شوند هم این است: «سیر مطالعاتی تان را با کتاب «مباحث حقوق زن و مرد در خانواده» که مباحث مبنايي دارد، شروع کنید. اما کتاب «تربیت و رشد» از نشر بینش مطهر هم بسیار خواندنی است؛ پایه اش خانواده است و از دواج عوامل رشد و تربیت در آن ذکر شده است. همچنین کتاب «آزادی انسان» مخاطب را به جنبه های تربیتی در بستر خانواده توجه می دهد.»

ایشان مبانی را به زبان روز مطرح می کرد

مسئول طرح مطالعاتی آثار استاد شهید مطهری درباره این که چرا آثار شهید مطهری هنوز برای قشر جوان جذاب است و قدیمی نشده هم می گوید: «شهید مطهری دغدغه مهمی داشت؛ ایشان بر اساس شناخت مقتضیات، نیازها و شرایط عمل می کرد یعنی تأکیدش صرفا بر آموزه های قدیمی بود و نه تنها تلاش می کرد با توجه به نیازهای فوری جامعه خودش را وفق بدهد و چند وقتی بر اساس آن ها جذابیت ایجاد کند بلکه بر اساس مبانی، نیازها را می چید. شهید مطهری از بطن حوزه و مبانی به سطح جامعه ورود و بین این دوار تباط ایجاد کرد. الان افرادی با عنوان کتاب های روان شناسی و سبک زندگی ممکن است مطالبی ذکر کنند که فقط بر اساس چیزی است که مردم می خواهند یعنی به جای ایجاد دانشگاه، نمایشگاهی در ست می کنند که خواسته های زودگذر و ظاهری را جواب بدهند. ممکن است برای مدتی موفق باشند ولی تمام می شود. بعضی ها هم کاری به جامعه و تحولاتش ندارند؛ همان مسائل ۴۰۰-۳۰۰ سال پیش را تکرار می کنند. سختی کار ارائه دادن نیازهای

جامعه بر اساس مبانی است. شهید مطهری، مبنای علم را چه حوزوی و چه دانشگاهی، علم نافع می داند، علم نافع هم باید درد مردم را جواب بدهد بنابراین باید بتواند به زبان روز صحبت کند. منتها به زبان روز صحبت کردن، دلیلی برای دست برداشتن از مبانی نیست بلکه باید مبانی را به زبان روز مطرح کرد. این هنر شهید مطهری بود که در عین محکم و مستدل بودن، خیلی روان و ساده صحبت می کرد.»

باز خوانی تفکر استاد شهید مرتضی مطهری به بهانه زادروز ایشان

اندیشه ای ناب و مطهر

پرونده

یکی از اصلی ترین نظریه پردازان انقلاب در ۱۳ بهمن ۱۲۹۸ چشم به جهان گشود. شاید هیچ فردی بهتر از امام خمینی(ره) نتواند درباره علم استاد شهید مطهری، سخن بگوید. امام(ره) درباره شهید مطهری می فرماید: «خدمتی که مرحوم مطهری به نسل جوان و دیگران کرده است، کم کسی کرده است. آثاری که از او هست، بی استثنا همه آثارش خوب است و من کس دیگری را سراغ ندارم که بتوانم بگویم بی استثنا آثارش خوب است. ایشان بی استثنا آثارش خوب است، انسان ساز است، برای کشور خدمت کرده است. در آن حال حققان، خدمت های بزرگ کرده است این مرد عالی قدر.» به بهانه زادروز شهید مطهری، علاوه بر مصاحبه با مسئول طرح مطالعاتی آثار استاد شهید مطهری، پریده هایی ارز شمند از چند کتاب ایشان را مرور خواهیم کرد تا زمینه ای برای آشنایی بیشتر شما با نگاه این اندیشمند و مطالعه کامل تر آثار ایشان باشد.

مروری بر چند پریده خواندنی از کتاب های استاد شهید مطهری

تاکید چندین و چند باره بر علم آموزی و تفکر

الهام یوسفی | روزنامه نگار

اگر کتابی از مجموعه آثار استاد شهید مرتضی مطهری را خوانده و با عمق فکر و اندیشه این اندیشمند مسلمان وبدون مرز آشنا باشید، نیاز امروز جامعه را برای بازخوانی تفکر فراموش شده او درک خواهید کرد. شهید مطهری، نمونه کاملی از تبیین عقلانی مفاهیم دینی، اجتماعی و سیاسی است که در درک صحیح و مفید کلیدواژه های دینی نقش مهمی دارد. به بهانه سالروز تولد وی از میان برخی کتاب هایش نیمه پنهان این استاد بزرگ را پیش رویتان آورده ایم، باشد که بازگشتی باشد به اندیشه این مرد بزرگ علم و دین.

آزادی به جای نظاهر به آزادی

آزادی اجتماعی بدون آزادی معنوی میسر و عملی نیست، یعنی ممکن نیست انسان اسیر شهوت و خشم و حرص و آز خودش باشد و در عین حال آزادی دیگران را محترم بشمارد. بشر باید در ناحیه روح خودش از اسارت تمایلات نفسانی آزاد بشود تا بتواند به دیگران آزادی بدهد. حتی اگر در جامعه ای ظاهر آزادی های اجتماعی وجود داشته باشد ولی زمینه های اصلاح و تهذیب نفس و مبارزه با امیال نفسانی مهیا و فراهم نشود، این آزادی های اجتماعی نیز رفته رفته کم رنگ و بی رونق خواهد شد و در حد شعار و تظاهر به آزادی تنزل خواهد کرد.

آزادی به جای نظاهر به آزادی

اسلام نه عالم بی دین می خواهد نه جاهل دیندار

اگر ما می خواهیم دین صحیح داشته باشیم، اگر می خواهیم از فقر رهایی باییم، اگر می خواهیم عدالت در میان ما حکمفرما باشد، اگر می خواهیم آزادی ودموکراسی داشته باشیم، اگر می خواهیم جامعه ما بر خلاف حال حاضر به امور اجتماعی علاقه مند باشد، منحصر ا هش علم است و علم. آن علمی که عمومیت داشته باشد و از راه دین و به صورت یک جهاد مقدس درآید. اگر ما این جهاد مقدس را شروع نکنیم، دنیا خواهد ک دو ثمره اش را هم خودآن ها خواهند بر دیبانی دیگران خواهند آموذ ملت ما را از گرداب جهالت نجات خواهند داد و خدای داند که آن وقت این کوتاهی ما، چه لطمه بزرگی به پیکر اسلام وارد خواهد کرد. شکی نیست که علم به تنهایی ضامن سعادت جامعه نیست، جامعه دین و ایمان لازم دارد. همان طوری که ایمان هم اگر مقرون به علم نباشد مفید نیست بلکه وبال است و اسلام نه عالم بی دین می خواهد نه جاهل دیندار.

تقوا لازمه انسانیت است

انسان اگر بخواهد در زندگی اصولی داشته باشد و از آن اصول پیروی کند، خواه آن که آن اصول از دین و مذهب گرفته شده باشد یا از منبع دیگری، ناچار باید یک خط مشی معینی داشته باشد، هرچ و مرج بر کارهایش حکمفرما نباشد. لازمه خط مشی معین داشتن و اهل مسلک و مرام و عقیده بودن این است که به سوی یک هدف و یک جهت حرکت کند و از اموری که با هوا و هوس های آنی او موافق است اما با هدف او و اصولی که اتخاذ کرده منافات دارد خود را «نگهداری» کند. بنابراین تقوا به معنای عام کلمه لازمه زندگی هر فردی است که می خواهد انسان باشد و تحت فرمان عقل زندگی و از اصول معینی پیروی کند...

حق و باطل معیار است، نه شخص

حق را با میزان قدر و شخصیت افراد نمی شود شناخت. این صحیح نیست که تو اول شخصیت هایی را مقیاس قرار دهی و بعد حق و باطل را با این مقیاس ها بسنجی. اشخاص نباید مقیاس حق و باطل قرار گیرند. این حق و باطل است که باید معیار اشخاص و شخصیت آنان باشد.

جدول متوسط [شماره ۷۳۲۴]

	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱																				
۲																				
۳																				
۴																				
۵																				
۶																				
۷																				
۸																				
۹																				
۱۰																				
۱۱																				

	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ش	پ	ا	و	ی	ز	ب	د	ا	ک	ی	ن	ی	ک	و	ر	ه			
۲	ا	د	ی	ا	ن	ا	م	ل	ا	و	ل	ی	م	ر	د	و	ه			
۳	ر	م	ز	م	ا	س	ب	م	ل	و	ش	ی	ک	س	ر	و				
۴	و	ا	و	ا	د	م	ن	ب	ه	و	س	ا	ز	د	ر					
۵	ک	د	د	ر	س	ک	ر	ا	ر	ا	س	ل	م	ح	د	ی	م			
۶	و	ا	ی	ه	و	ا	ت	ر	ب	ر	و	ف	ک	م	د	و				
۷	س	ک	ت	ه	ت	ب	ت	ب	ش	ا	ق	ی	ک	ن	د	ن				
۸	ا	ر	ا	م	ا	م	ر	ت	د	ب	ا	ز	د	ر						
۹	ب	ز	ی	د	ک	ا	و	ب	و	م	م	و	م	د	ب					
۱۰	ن	ی	س	ا	ن	ت	م	ن	ا	ش	ی	د	ی	ا	م					
۱۱	ر	ه	ی	ن	ی	ر	ا	ح	ک	م	ی	ا	ر	ا	ن					

حل جدول شماره ۷۳۲۳

پسوند شباهت - فرد نیست ۹- عدد فوتبالی- از شهرهای استرالیا - فلز رسانا ۱۰- متعفن- واحد شمارش لباس ۱۱- نغمه- پرچم ۱۲- شورا - از سازهای زهی- شکم بند طبی ۱۳- پیشه - یکی از اهرام - ستیزه ۱۴- درختی با گل های خوشه ای سفید و خوشبو - طرح و نمونه ۱۵- اشاره به نزدیک - شهر فردوسی ۱۶- تنها - از جانوران دریایی- درست و کامل ۱۷- نشانه - زنبیل - نصف ۱۸- قصه- درشکه ۱۹- طایفه - ابوالبشر- اسباب منزل ۲۰- خبرچین- شک و گمان

افقی:
۱- تـاوان - جایز- جعبه خارجی
۲- غارت ۲- عالم الهی- شهری در آذربایجان شرقی- مقام- اکسیر ۳- کبوتر محرابی- از اقوام آریایی- رود آرام- امیدواری- فیلسوف و ریاضی دان یونانی ۴- واحد مقاومت الکتریکی- پوست برنج ۵- کشت به امید باران ۵- تکرار حرف - تیز- مجنون - پرستار بیگانه برگ برنده ۶- لوله گیاه - نظر- رطوبت - کوشا ۷- مایه حیات- برش سینمایی- مجموعه ای از خصوصیات قابل تشخیص بالینی - درخت انگور- رنگ موی فوری ۸- قمر- سمت چپ- خشک کن آرمایشگاه ۹- رخام - گردو- چای فرنگی- ترش و شیرین- مشهور ۱۰- گذران - روز - ژاله - ناظر تقسیم آب ۱۱- ادب- تصویر ذهنی- کشتی جنگی - کمترین

عمودی:

۱- جوشش- باور ۲- اهلی- سره- راز ۳- از گل های زینتی- فرمانروایان ۴- شمع - کم پشت- گوسفند جنگی ۵- عید ویتنامی ها - پیگر- برهنه ۶- گهوآره - دیهیم ۷- نقاش- ذات و حقیقت هر چیز ۸- سخن زیر لب-

طرح جدول امیدموسوی

جدول سخت [شماره ۵۳۵]

	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱																				
۲																				
۳																				
۴																				
۵																				
۶																				
۷																				
۸																				
۹																				
۱۰																				
۱۱																				

	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
۱	س	ی	ت	و	پ	ا	ل	م	س	ا	م	ز	ی	ا	ف	ر	ا	ی	ش	ب	
۲	ی	ل	ه	و	ا	م	ه	م	ز	ی	ا	س	ت	ن	ا	ب	ی	ش	ب		
۳	ا	م	ی	د	ی	ه	م	ب	ا	م	د	ل	ج	و	م	س	ک				
۴	م	ی	ا	و	ر	ا	و	ق	و	و	و	ج	ا	ه	ت						
۵	م	ی	ا	ه	ر	س	ت	ا	ر	ی	ف	ر	ج	ا	ر	ی					
۶	و	ت	ی	ک	و	ی	س	م	ر	س	ی	ی	ل	ل							
۷	ش	ک	ن	ا	ه	ل	س	و	خ	ت	ا	ش	ا	ی	ا	د					
۸	و	ا	ب	ر	ت	ق	ت	ا	ل	ر	د	ی	ا	ب	ر	ب					
۹	ن	ا	ز	ن	د	ا	ب	ع	ت	ب	و	م	ر	ب	و	ی	ت				
۱۰	س	ی	ک	و	ن	ا	و	م	ا	ن	ج	و	ر	ن	و						
۱۱	ت	و	ی	ک	ا	ل	ی	س	ر	ی	د	ا	ژ	د	ه	ا	ی	ک	ش	ا	ن

حل جدول شماره ۵۳۴

افقی:
۱ - ضمیر حداقل دو نفره - مرکز خوزستان - متناوب - فرق بسر ۲ - یاری کننده - از آثار محمدعلی جمالزاده، پدر داستان نویسی ایران ۳ - رودست خوردن - بی گناه - شاعر بافقی - دیکتاتور ژادپرست آلمان ۴ - درختی برگ ریز و زیبا - شهری در سوریه - اشتباه - الهه عشق در اساطیر یونان ۵ - مساوی - دست آموز - خارج از محدوده تعیین شده محوطه بازی - اتحادیه جهانی پست - استخوانی در پاچه گوسفند ۶ - فربه ای بر صورت - به طوری که به سختی قابل درک باشد - معروف ترین تلسکوپ فضایی ۷ - شبانگه - بیستمین سوره قرآن - زنان عرب - لوله بلند برای کشیدن خودروی از کار افتاده - توپ چوگان ۸ - سختی کشیده - نوعی پارچه کلفت - از بحور شعر فارسی - اجرای اثر موسیقی در حضور مردم ۹ - ناسازگار - ابزار لحیم کاری - کوهی مشرف به سندج - به جا آوردن ۱۰ - کنایه از موفق شدن است - خودروی جهانگردی ۱۱ - واحدی در ارتش ایران - میزبان جام جهانی ۱۹۹۴ فوتبال - ام البشر ابین - مخفف اینک
عمودی:
۱ - گرایش به پدیده های نو و سبک ها و معیار های نوین - قصه عامیانه ۲ - گرم روده - گاواژن ۳ - درخت افکن - زیست شناس فرانسوی و مباحث نظریه تکامل موجودات زنده ۴ - تخم مرغ انگلیسی - صوت اندوه و افسوس - معشوق ۵ - شکوه و جلال - شگفت آور ۶ - پرهیزگاری - برگزیده از هر چیز - نشانه جمع فارسی ۷ - کتاب - خراب کردن ۸ - درختی با میوه تلخ در دوزخ - از شهرهای